

ДО 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Г.В. ДЗІСЯ

TO THE 100TH ANNIVERSARY
OF HEORHII DZIS

ВИДАТНИЙ ЕКОНОМІСТ, ДЕРЖАВНИЙ І ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ

*1 листопада 2026 р. виповнюється 100 років від дня народження видатного економіста, кандидата економічних наук, державного та громадського діяча **Георгія Васильовича Дзіся**.*

Г.В. Дзісь народився в місті Ніжин у родині науковців-аграріїв. Після закінчення Ніжинського технікуму механізації сільського господарства він працював головним механіком Олевської машино-тракторної станції. Закінчивши Київський технологічний інститут легкої промисловості, Г.В. Дзісь протягом трьох років працював викладачем, доки не був направлений на роботу в сільську місцевість. Він пройшов трудовий

шлях від директора машино-тракторної станції до найвищих керівних посад у органах влади районного, міського, обласного і республіканського рівнів, закінчивши державну службу заступником Голови Уряду України.

Під його керівництвом було розроблено амбітну Комплексну програму розвитку виробництва товарів народного споживання і сфери послуг на 1986—2000 роки, завдяки якій виробництво таких товарів на душу населення в Україні значно збільшилося. Він упроваджував сучасні на той час технології і лінії виробництва на підприємствах легкої промисловості, що заклало міцну індустріальну базу для галузі на десятиліття вперед.

У червні 1986 р. Георгія Васильовича Дзіся було призначено заступником голови Урядової комісії з ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. За його безпосередньою участю і під його керівництвом здійснювалися організація матеріального забезпечення ліквідаторів наслідків катастрофи, розгортання дезактиваційних робіт у населених пунктах, налагодження системи дозиметричного контролю, підготовка до масштабної евакуації населення з 30-кілометрової зони відчуження. Пізніше, на основі оприлюднених секретних документів, стенограм засідань Урядової комісії і власних щоден-

ників, які він вів у Чорнобилі, Георгій Васильович написав яскраву, чесну й болісну публіцистичну книгу «В епіцентрі людської біди» (2003).

Тривале перебування в зоні радіаційного забруднення і робота на межі людських можливостей серйозно підірвали здоров'я Георгія Васильовича. Це змусило його залишити посаду в уряді, проте такий вимушений крок не став завершенням його активної діяльності. За ініціативою і безпосередньою участю Г.В. Дзіся 14 листопада 1990 р. було засновано всеукраїнську громадську організацію — Спілку економістів України, яку він очолив і був незмінним її керівником до останніх днів свого життя, працюючи над консолідацією наукової спільноти і впровадженням ринкових реформ. За понад 30 років Спілка стала провідним інститутом громадянського суспільства, успішно функціонує і сьогодні, а її учасниками є тисячі економістів — відомих учених і науково-педагогічних працівників усіх регіонів країни.

У 1991 р. Г.В. Дзись ініціював створення першої в країні Української фондової біржі, яка започаткувала формування організованого національного ринку цінних паперів і стала ключовим інструментом трансформації державної власності й упровадження ринкових відносин у нашій державі. У вересні 1994 р. завдяки його далекоглядності й наполегливості було засновано Асоціацію товарної нумерації України «ЄАН-Україна» (нині — «GS1 Україна»), що опікується адмініструванням на території України системи світових стандартів штрихового кодування товарів і послуг. Завдяки саме його зусиллям Україна отримала право на власний ідентифікаційний код — 482, який є її справжньою економічною візитівкою.

Науковий і державний спадок Г.В. Дзіся являє собою фундамент, на якому і сьогодні тримається чимало секторів української економіки. Унікальність його постаті полягає в тому, що він одним з перших відчув дух часу і зрозумів невідворотність радикальних економічних реформ. Кандидат економічних наук і автор понад 80 наукових праць і кількох винаходів, більшу частину свого життя він присвятив дослідженню ринкових трансформацій, зокрема в легкій промисловості. Георгій Васильович Дзись був удостоєний почесного звання «Заслужений економіст України», обраний дійсним членом Академії економічних наук України, Академії інженерних наук і Міжнародної академії менеджменту, нагороджений шістьма орденами, багатьма медалями та іншими державними нагородами.

Г.В. Дзись був справжнім патріотом — не на словах, а в кожному своєму вчинку, в кожній створеній ним організації, що й донині служать нашій державі. Його енергія була невгамовною, а віра в щасливе майбутнє України непохитною, мов гори, які він так любив і неодноразово підкорював під час альпіністських сходжень.

Георгій Васильович Дзись пішов з життя 27 липня 2003 р.; 26 липня 2004 р. у Києві по вул. Артема (нині Січових Стрільців), 26 на фасаді адміністративного будинку, де в 1990—2003 рр. працював Георгій Васильович, на його честь встановлено бронзову меморіальну дошку.

Його присутність у нашому житті — це жива світла пам'ять, яка і сьогодні надихає наші зусилля на неминучу перемогу над ворогом.